

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΠΑΦΟΥ ΙΓ΄
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΥΠΟ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟΧΟΥ

«Γνωρίζω Δεν Ξεχνώ Διεκδικώ»

2024-2025

Οι κύριες παράμετροι του υπό έμφαση αυτού στόχου είναι:

(α) Γνωρίζω τον τόπο μου,

(β) Δεν Ξεχνώ την κατεχόμενη γη μου,

(γ) Διεκδικώ την απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μου.

Σκοπός:

- Να γνωρίσουν τη σκλαβωμένη γη μας, να διατηρήσουν τη μνήμη των κατεχόμενων εδαφών μας και να αναπτύξουν την επιθυμία και την αγωνιστικότητα για επιστροφή στις πατρογονικές μας εστίες.
- Να αποκτήσουν αξίες που κοσμούν την έννοια της ελευθερίας όπως η αλληλεγγύη, ο σεβασμός στη διαφορετικότητα και στη διαφορετική άποψη.

Στόχοι:

- Να γνωρίσουν τα βασικά γεγονότα γύρω από το πραξικόπημα και την τούρκικη εισβολή.
  - Να κατανοήσουν τις αιτίες αλλά και την αφορμή που οδήγησαν στην τούρκικη εισβολή.
- Να αναφέρουν κατεχόμενα χωριά και πόλεις μας.
- Να μελετήσουν διάφορα κείμενα (λογοτεχνικά, πληροφοριακά, ιστορικά) ή ποιήματα που να έχουν σχέση με το θέμα.
- Να ερευνήσουν και να συγκεντρώσουν πληροφορίες μέσα από διάφορες πηγές για κατεχόμενες περιοχές, για ήθη και έθιμα προσφύγων.
- Να γνωρίσουν και να σχολιάσουν τα γεγονότα που αφορούν την ανακήρυξη του ψευδοκράτους.
- Να αντιληφθούν τη σημασία αυτών που χάσαμε και να συνειδητοποιήσουν την ανάγκη επανάκτησης των κατακτηθέντων και επανένωσης της Κύπρου.
- Να δίνουν γενικές πληροφορίες για τα σκλαβωμένα εδάφη.

- Να χρησιμοποιούν και να γράφουν σωστά τις πιο κάτω έννοιες : πρόσφυγας, αγνοούμενος, αιχμάλωτος, εγκλωβισμένος, σκλαβωμένος, κατεχόμενος, πράσινη γραμμή, ακριτική περιοχή, αγωνίζομαι, πατρίδα, νοσταλγία, έθνος, κράτος, φυλάκιο, πόλεμος, ειρήνη, δικαιοσύνη, ελευθερία, προσφυγικός συνοικισμός, πραξικόπημα, παρέλαση, εισβολή, κατοχή, έποικοι, Τουρκοκύπριοι, ψευδοκράτος, παρέλαση
- Να καλλιεργήσουν το πνεύμα της δημοκρατίας, της ειρήνης, της συνεργασίας των λαών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της αλληλεγγύης και του σεβασμού

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Οι στόχοι θα υλοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.

ΜΑΘΗΜΑ: ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1. Ανάγνωση και επεξεργασία κειμένων από βιβλία (Κυπριακά Ανθολόγια, «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι», «Ελάτε να γνωρίσουμε την Κύπρο») και αποσπασμάτων από εφημερίδες, λογοτεχνικά βιβλία, ποιήματα κτλ.

Προτεινόμενα :

Για πραξικόπημα

- Ερπύστριες (Από το Βιβλίο "Δεν Ξεχνώ και αγωνίζομαι" Ε'-Στ' σελ. 20)
- Οι τέσσερις του Άη Γιάννη στη Λάρνακα του Γεωργίου Σ. Γεωργίου 10
- Δεν ξεχνώ (Από το Βιβλίο "Δεν Ξεχνώ και αγωνίζομαι" Ε'-Στ' σελ. 21)
- Το πραξικόπημα και η εισβολή (Από το Βιβλίο «Ελάτε να γνωρίσουμε την Κύπρο», σελ. 49)
- Το πραξικόπημα και η τουρκική εισβολή (Από το Βιβλίο «Ιστορία της Κύπρου», Ε'-Στ' σελ. 125)

Για τουρκική εισβολή

- Το ξεσπίτωμα (Από το Κυπριακό Ανθολόγιο Μέρος Β' σελ. 218 - 219)
- Σκλαβιά - Μην κλαις και θα γυρίσουμε (Από το Βιβλίο "Δεν Ξεχνώ και αγωνίζομαι" Ε'-Στ' σελ. 37)
- Ένας αγνοούμενος (Από το Βιβλίο "Δεν Ξεχνώ και αγωνίζομαι" Ε'-Στ' σελ. 34)
- Πραξικόπημα-Εισβολή-Προσφυγιά (Από το Βιβλίο "Δεν Ξεχνώ και αγωνίζομαι" Γ'-Δ' σελ. 17-38)
- Αγνοούμενοι (Από το Βιβλίο "Δεν Ξεχνώ και Αγωνίζομαι" Γ'-Δ' σελ. 39-47)
- Τουρκική εισβολή (Από το Βιβλίο «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ και Αγωνίζομαι», Α'Β', σελ. 75)
- Η μάνα του αγνοούμενου (Από το Βιβλίο «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ και Αγωνίζομαι», Α'-Β', σελ. 24)
- Το χωριό με τους πιο πολλούς αγνοούμενους (Από το Βιβλίο «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ και Αγωνίζομαι», Α'-Β', σελ. 25)

Λογοτεχνικά κείμενα Ανθολόγιο Λογοτεχνικών κειμένων Γ' και Δ' τάξης:

Χαρούμενοι χαρταετοί, Μαρία Ττυλιώτου, σελ.115 Αιγιαλούσα, Κυριάκος Χαραλαμπίδης, σελ.119

Ανθολόγιο Λογοτεχνικών κειμένων Ε' και ΣΤ':

Το χαμογελαστό συννεφάκι, Μάρω Λοΐζου, σελ.253

2. Να έρθουν σε επαφή με λεξιλόγιο σχετικό με την εισβολή και την κατοχή (σκληρωμένος, κατεχόμενος, εγκλωβισμένος, αγνοούμενος, πρόσφυγας, πράσινη γραμμή, εθνοφρουροί, πατρίδα, φυλάκιο, πόλεμος, δικαιοσύνη, κατοχή, εθνική ταυτότητα, ρίζες, ήθη και έθιμα, πολιτισμός)
3. Να γνωρίσουν τους θρύλους του τόπου μας (οι Ακρίτες και ο Διγενής Ακρίτας, η Αροδαφνούδα, η Αρετή και ο Κωνσταντής, τα σπίτια της Ρήχαινας κ.ά.)
4. Διεξαγωγή έρευνας και συλλογή αντικειμένων και πληροφοριών για εκπαιδευτήρια, εκκλησίες, κάστρα, πολιτιστικούς χώρους που λειτουργούσαν στα κατεχόμενα (φωτογραφίες, έντυπα, αρχεία, στολές, βιβλία κ.ά.) και παρουσίασή τους με ποικίλους τρόπους.
5. Αξιοποίηση προσώπων με καταγωγή από τις κατεχόμενες περιοχές ή συγγραφείς για την προσφυγιά και τα κατεχόμενα μέρη μας (συνεντεύξεις)
6. Ανάρτηση στην τάξη εικόνων και εννοιών σχετικών των κατεχομένων εδαφών μας.
7. Δημιουργικές εργασίες για τα κατεχόμενα (μικροέρευνες, σκέφτομαι και γράφω, διάλογοι, κείμενα, σταυρόλεξα, ακροστιχίδες, βίντεο).
8. Συγγραφή αντικατοχικών συνθημάτων
9. Γνωριμία με κατεχόμενες πόλεις και χωριά (προβολές, φωτογραφίες, αφηγήσεις, μελέτη του βιβλίου: «Η Κύπρος μας»)

ΜΑΘΗΜΑ: ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΟΥ

1. Μελέτες-έρευνες κατεχομένων περιοχών της κατεχόμενης πατρίδας μας από γεωγραφικής, οικονομικής θρησκευτικής και πολιτιστικής άποψης.
2. Παιχνίδια στο χάρτη της Κύπρου (τοποθετούν τις επαρχίες, κατεχόμενες πόλεις και χωριά, εκκλησίες, μοναστήρια, αξιοθέατα)
3. Γνωριμία με την κατεχόμενη πόλη ή χωριό τους μέσα από συλλογή εικόνων, λεζάντων και φωτογραφικού υλικού.
4. Αξιοποίηση ταινιών για τα κατεχόμενα.
5. Η οροσειρά του Πενταδάκτυλου (μορφολογία εδάφους, κάστρα θρύλοι, παραδόσεις)
6. Η πεδιάδα της Μεσαορίας και η πεδιάδα της Μόρφου (χωριά, ασχολίες, ήθη και έθιμα)

7. Επαρχίες της Κύπρου (κατεχόμενες πόλεις και χωριά)
8. Υδάτινοι πόροι στα κατεχόμενα (π.χ. Κυθρέα)
9. Γεωργική και κτηνοτροφική παραγωγή στα κατεχόμενα (Καρπασία, Μεσαορία, Ζώδια, Λάπηθος, Καραβάς κλ.π.)
10. Γνωριμία με τα υφαντά διάφορων περιοχών της Κύπρου (λευκαρίτικα, φοιτιώτικα, καρπασίτικα, λευκονικιάτικα) και με τη γυναικεία καρπασίτικη στολή.

ΜΑΘΗΜΑ: ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ

1. Έρευνα και συλλογή πληροφοριών και εικόνων για σημαντικά θρησκευτικά μνημεία, εκκλησίες και μοναστήρια.
2. Συλλογή πληροφοριών για αγίους που συνέβαλαν στη διάδοση και εδραίωση του Χριστιανισμού στην Κύπρο (π.χ. έρευνα για τις παραδόσεις που αφορούν τον Απόστολο Ανδρέα και το μοναστήρι του στην Κύπρο)

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

1. Κατασκευή και ερμηνεία γραφικών παραστάσεων (οι πρόσφυγες μαθητές του σχολείου μας, οι γονείς των μαθητών του σχολείου μας που επισκέφθηκαν κατεχόμενες περιοχές).

ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Γνωριμία με ιστορικά και πολιτιστικά μνημεία των κατεχόμενων περιοχών κατά τις διάφορες εποχές , π.χ εποχή του λίθου: γνωριμία με τους οικισμούς στην Πέτρα του Λιμνίτη και στο Τρουλλί και σύγκρισή τους με τον νεολιθικό οικισμό της Χοιροκοιτίας.
2. Μελέτη κάστρων και οχυρωματικών έργων στις κατεχόμενες περιοχές και σύγκριση τους με αυτά που υπάρχουν στις ελεύθερες περιοχές (π.χ. κάστρο Πάφου, Μεσαιωνικό κάστρο Λεμεσού, κάστρο Κολοσσίου)

ΜΑΘΗΜΑ: ΤΕΧΝΗ

1. Γνωριμία με έργα Κυπρίων καλλιτεχνών που σχετίζονται με το θέμα.
2. Διαγωνισμός έργων τέχνης με θέμα την «Ειρήνη».

ΜΑΘΗΜΑ: ΕΠΙΣΤΗΜΗ

- Γνωριμία με τα προστατευόμενα ζώα και πουλιά του τόπου μας.
- Συλλογή πληροφοριών για τους βιότοπους των κατεχομένων
- Μελέτη για καταστροφή παραλιών, εξαφάνιση σπάνιων πουλιών και ζώων στις ελεύθερες και κατεχόμενες περιοχές.

ΜΑΘΗΜΑ: ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ (Ε', ΣΤ' Τάξη)

- Κατασκευή παντογνώστη με κατεχόμενες πόλεις και χωριά και τη θέση τους στο χάρτη ή κατεχόμενους αρχαιολογικούς χώρους και το όνομά τους.

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΟΥΣΙΚΗ

- Ακρόαση, διδασκαλία και εκτέλεση αντικατοχικών τραγουδιών/Κυπριακών τραγουδιών
- Στίχοι πάνω σε γνωστή μελωδία.
- Συγγραφή - μελοποίηση ποιημάτων σχετικά με την Κύπρο μας.

Προτεινόμενα:

- Πορτοκαλιά του Καραβά
- Αχ Κερύνεια, μάνα μου
- Χώμα που περπάτησα
-
- Βουνό μου Πενταδάχτυλε

Περιβαλλοντική Εκπαίδευση

- Γνωριμία με χλωρίδα και πανίδα του τόπου μας.
- Δάσος του Πενταδακτύλου, παραλία Αμμοχώστου.
- Συμμετοχή σε περιβαλλοντικά προγράμματα για γνωριμία της Κύπρου

Άλλες δραστηριότητες:

1. Δημιουργία πινακίδας με θέμα «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ, Διεκδικώ» στην τάξη.
2. Επισκέψεις:
  - Στη Τσάδα – Σπίτι του Ευαγόρα Παλληκαρίδη
  - Στην Χλώρακα- Καράβι του Διγενή
  - Στην Παναχιά – Σπίτι του Εθνάρχη Μακαρίου του Γ'
3. Εβδομάδα «Γνωρίζω, Δεν Ξεχνώ, Διεκδικώ». (2^η εβδομάδα του Μάη)
4. Παρακολούθηση ντοκιμαντέρ-βίντεο-σποτ.

Προτεινόμενα:

- Αττίλας 74 (κακοχιάνη,1975) (Να επιλεγούν προσεχτικά κάποιες σκηνές)
  - Συνέντευξη Χαρίτας Μάντολες (στο AlphaNews Live)
  - Οδοιπορικό στην Κύπρο Α (α μέρος) Κατεχόμενα
  - 20 Ιουλίου 1974- Η Μαύρη Επέτειος της Κύπρου- Τούρκικη εισβολή στην Κύπρο
  - Ψηφιακός Ηρόδοτος-Αρχείο Ρ.Ι.Κ
  - Πλάνα Τούρκικης εισβολής
5. Παρουσιάσεις εργασιών των μαθητών /τριών εντός της τάξης ή σε άλλες εκδηλώσεις.

